

ara fa cent anys

Segon Trimestre de 1897

ADMINISTRACIÓ

La tasca més important durant aquest segon trimestre va ser la preparació de les eleccions municipals que s'havien de realitzar durant el mes de maig. Així, doncs, el 25 d'abril s'anuncià que les eleccions es realitzarien el dia 9 de maig. L'Ajuntament acordà designar els locals on es constituïrien les meses electorals, i escolliren la Casa Consistorial i l'Escola Pública de l'Hospital. També s'acordà dividir el municipi en dos districtes i dues seccions segons els carrers:

Districte 1r, Secció única: carrer de Sant Llorenç, del Rec, Major, de la Costeta, de l'Índia, Santa Marina, de l'Abadia, Amorós, Sant Ramon, de la Garriga, el raval del Carme i el de Santa Anna i la plaça Nova, la Vella i la de l'Església.

Districte 2n, Secció única: carrer Major, del Rec, de l'Estela, Nou, Forn Xic, Sant Jaume, la plaça de la Font i la d'en Rubert, i els afores.

Per al control de les meses, s'assignaren tres regidors al primer districte i dos regidors, al segon. L'alcalde no podia exercir de president a cap de les dues meses, a causa del seu càrrec, i escolliren Francesc Girona i Rosich, tinent d'alcalde, i Joan Torrens i Fonts, com a presidents del primer i del segon districte, respectivament.

Tot i que les eleccions es realitzaren el dia 9 de maig, el nou consistori no prengué possessió del seu càrrec fins a la sessió de l'1 de juliol, per aquest motiu tractarem els resultats electorals i els canvis consistorials en el proper *Bulletí*.

El dia 11 de maig l'alcalde, Joan Rubert, informà els regidors de la necessitat del municipi de tenir un representant a la "Villa y Corte de Madrid" per tal de realitzar tot allò que fos útil i necessari per a la Vila: anar a qualsevol ministeri, a les oficines de l'Estat, a les de l'Administració, a les de Governació o a qualsevol altre, així com també la tramitació de recursos i d'expedients. Però, especialment, aquest representant havia de tramitar, al Ministeri de Governació, la retirada d'un recurs contra el Govern de la Província que envià el Consistori el 25 d'abril. Aquest recurs podia estar relacionat amb una carta del Govern Civil, rebuda el 5 d'abril, en què s'informava del fet que l'ajuntament d'Alcover havia estat multat amb 250 pessetes per no verificar els ingressos anuals i no ingressar a la *Depositaría* la quota anual. Es decidí nomenar, com a representant, el notari, i, com a diputat a les Corts, Joaquim Marín i Carbonell.

HISENDA

Durant aquest trimestre podem comprovar que l'activitat fiscal de l'època no podia envejar la d'avui en dia. Durant el mes de maig s'hagueren de satisfer tots els pagaments municipals, s'incrementà la contribució i es resolgueren demandes relacionades amb el repartiment de líquids, i la confecció dels repartiments rústics i urbans ja s'inicià al juny.

L'11 de maig, l'alcalde anuncià que el cobrament de tots els pagaments municipals del quart trimestre es realitzaria els dies 10, 11 i 12 d'aquest mes; a més, també es va iniciar la recaptació voluntària. Es decidí concedir un termini de tres dies als morosos per poder pagar sense recàrrec, abans d'iniciar l'embargament. El mateix dia, el Consistori acordà imposar un 10% sobre la contribució territorial urbana, rústica i pecuària.

Seguint les instruccions donades des de Tarragona, el 8 de juny es procedí a la confecció dels repartiments rústics i urbans per a l'exercici del 1897-98. L'encarregat d'aquesta confecció fou Ignasi Ramon i Solé, que va rebre, provinents dels pressupostos municipals de 1897-98, 225 pessetes per a la confecció dels repartiments originals rústics i 75 pessetes per a la de repartiments originals urbans. El pagament dels repartiments, fets públics el 22 de juny, no es podia prorrogar més enllà d'un trimestre.

ISLA DE CUBA —♦— 4.º Regimiento de Zapadores Minadores 1.º BATAILLON —♦— 1.º JEFE —♦— Número <u>4</u> —♦— 	<i>Tengo el sentimiento de someter a V.ª la parte de la defunción del soldado que fue de este Batallón José Gómez Tomás, natural de esa localidad, que falleció en el Hospital Militar de San Antonio de los Baños a consecuencia de "Difteria" el día 17 de Octubre del año 1898 por lo tiene a bien hacerle llegar a sus padres o familia.</i>
--	--

Notificació de la defunció del soldat José Gómez Tomás

De totes maneres, l'Ajuntament no havia de preocupar-se només de recaptar impostos, ja que també havia de fer front a nombrosos pagaments. D'aquesta manera:

- El 25 de maig s'acordà pagar tot el que es devia als treballadors municipals fins al mes de juny, així com totes les despeses de l'enllumenat públic (petroli i vidre), segons el compte presentat per Pròsper Ollé.

- El 8 de juny s'acordà satisfer al Secretari de l'Ajuntament 495 pessetes a compte del sou, des de l'1 de gener fins al 30 de juny, i 75 pessetes per mig any de l'arrendament d'una habitació. També s'acordà liquidar el compte de l'escrivà Ignasi Ramon, que ascendia a 187 pessetes i 50 cèntims, i el compte de Pau Ginovart en concepte de les fonts públiques, que sumava un total de 438 pessetes i 55 cèntims.

Un altre assumpte relacionat amb la Hisenda foren les reclamacions sobre el repartiment de líquids per part de Manel de Gassol i Sebastià Sanàbria. El primer, es queixava de l'excessiva quota que tenia dels anys 1894-95 i 1895-96. L'Ajuntament acordà reduir la quota a 90 pessetes cada any, en comptes de les 806 que havia assenyalat fins llavors, segons informava el recaptador Federic Sans. Sebastià Sanàbria, que es queixava de les quotes dels anys 1893-94 i 1894-95, no tingué tanta sort i les seves demandes foren desestimades pel Consistori.

URBANISME

En aquest apartat, l'Ajuntament es va veure embolicat en un petit incident, sense que directament hi tingués cap responsabilitat. Tot s'inicià a meitats del mes d'abril, quan l'alcalde manifestà les protestes del veïnat per l'existència de pous al camí de Tarragona, a l'alçada de la Barraqueta, que suposava el perill de produir-se desgràcies personals. Després d'informar el governador, i de no rebre notícies, el Consistori donà poders a l'alcalde per poder omplir els pous, i les despeses van anar a càrrec del capítol d'imprevistos dels pressupostos municipals. Més tard, el Govern Civil ordenà la reobertura d'aquests pous, fet que provocà un incident amb veïns de Vilallonga, que insultaren l'alcalde. Aquest incident està recollit en una carta posterior, del 17 d'abril, enviada pel governador: "Vista su comunicación de ayer en la que me da cuenta de los hechos ocurridos con motivo de las aperturas de pozos en ese término municipal, se servirá manifestarme el nombre de los individuos vecinos de Vilallonga que se atrevieron a insultarle de palabra dentro de su jurisdicción y al propio tiempo debe V. denunciar los mismos al Juzgado correspondiente a los efectos que en justicia haya lugar". Novament, el dia 25, el governador demanà a l'Ajuntament que s'abstingués d'omplir els pous oberts, per deixar-los en el seu estat primitiu, de la qual cosa el Consistori restà assabentat.

QUINTOS

Durant la Restauració, tots el homes majors de divuit anys tenien l'obligació de realitzar el servei militar. L'exempció d'aquest deure l'aconseguia tot aquell que satisfeia una determinada quantitat de diners; això provocava que, a l'hora de la veritat, l'exèrcit estigués nodrit per les classes més desprotegides i amb menys recursos. Si, a més, tenim en compte que existien moltes possibilitats que el destí que li toqués al noi de torn fos a Ultramar, o sigui Cuba, no és difícil imaginar el neguit que deuria patir Josep Grau Cortiella quan, el 8 de juny, el Consistori revisava el seu expedient. En aquest, Josep Grau al·legava que era fill de pare pobre i que el seu germà Magí ja feia el servei. Un cop revisat l'expedient, resultà que Magí havia estat llicenciat per malaltia, segons acreditava un document signat pel General Subinspector de les armes d'infanteria i de milícies de Cuba. Finalment, l'Ajuntament, d'acord amb el Síndic, decidí prorrogar a Josep Grau els beneficis de l'any anterior.

En aquesta època encara no s'havia iniciat el conflicte cubà, però la situació dels soldats destacats a l'illa no era precisament idíl·lica. Aquests soldats patien, entre d'altres coses, l'atac de malalties tropicals. Aquest fou el cas de José Gomez Tomás, veí d'Alcover, que morí a causa de la disenteria el 17 d'octubre de 1896. L'Ajuntament no en va rebre el certificat de defunció fins al primer de maig de l'any següent.

EDUCACIÓ

El 25 d'abril es produí la dimissió de la mestra de l'Escola de l'Hospital. De manera provisional, s'acordà el nomenament de la Teresa Anguera Garcia per al mateix càrrec, ja que reunia tots els requisits. El Consistori va avisar del nomenament a la Junta de l'escola.

ALTRES

A causa de la proximitat de la Setmana Santa, el 13 d'abril els administradors de la Confraria de la Sang presentaren una invitació a tot el consistori per assistir a les processons del Dijous i del Divendres Sant, i tots els regidors van acceptar aquesta invitació. Més tard, al mes de juny, també s'acceptà una invitació per assistir a la processó del Corpus Christi. Amb tot, no trobem la mateixa actitud receptiva el 25 de maig, quan es presentà un escrit de Cosme Vidal i Rosich en què demanava que l'Ajuntament acordés adquirir un nombre d'exemplars del llibre de la història d'Alcover que acabava de publicar. La proposta quedà damunt de la taula, sense aprovar-la ni refusar-la.

F. X. SÁNCHEZ MESA